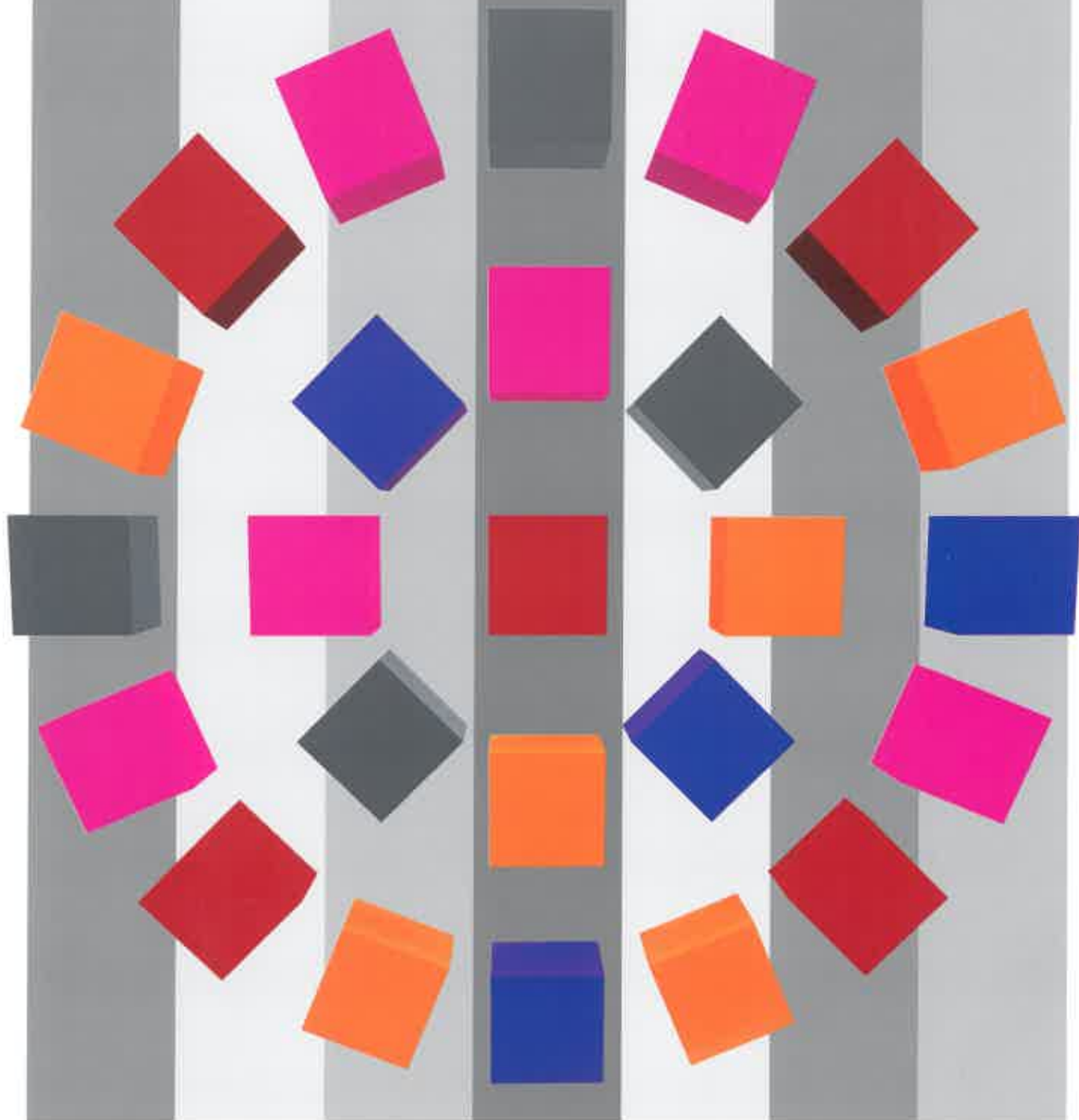

NACIONĀLĀS ELEKTRONISKO PLAŠSAKARĀTĪBĀS DZEKĻU PADOME

2016

DARBĪBAS PĀRSKATS

Saturs

- 2 Statistika par NEPLP darbību 2016. gadā
- 3 NEPLP darbības virzieni un kompetence
- 5 Padomes sastāvs
- 6 Aija Dulevska: Ielikti pamati mediju nozares attīstībai
- 8 Dace Ķezbere: NEPLP jāatgūst ietekme
- 10 Monitoringa centra darbība 2016. gadā
- 11 Dainis Mjartāns: Par medijiem, kas uzrunā, iesaista un vieno
- 13 Ivars Zviedris: Nebūs jāsāk „no nulles”
- 15 Ainārs Dimants: Latvijas sabiedriskie mediji mediju politikas krustcelēs
- 18 Nozares attīstības nacionālā stratēģija
- 19 Nozīmīgi notikumi un lēmumi 2016. gadā
- 27 Sabiedriskais pasūtījums – apjoms, uzdevumi, piešķiršanas principi
- 31 Sabiedriskās konsultatīvās padomes sastāvs
- 32 Radio un televīzijas diena
- 34 Semināri, diskusijas
- 36 NEPLP sekretariāts

Statistika par NEPLP darbību 2016. gadā

4345

Analizēto raidstundu skaits
radio programmās

9

Izsniegtās
apraides un
retranslācijas
atļaujas
(radio un TV)

2376

Analizēto raidstundu skaits
televīzijas programmās

7

Izsludināto
konkursu skaits
par brīvajām
radio frekvencēm

20928

Ārvalstu programmu raidstundas,
kurās analizēti informatīvie raidījumi
(sadarbības iestāžu iesniegtā informācija)

Papildus pieņemti divi lēmumi
par paplašināšanos
uz astoņām frekvencēm

24

Uzsāktas
administratīvās
un reklāmas
pārskāpumu
lietas

1

Izsludinātie
konkursi novadu
ziņu sagatavošanai

Informācija, kas bija pieejama 2016. g. 20. decembrī

NEPLP – neatkarīga elektronisko mediju uzraudzītāja

Nacionālā elektronisko plašsaziņas līdzekļu padome (NEPLP) izveidota, pamatojoties uz Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likumu (EPLL), un ir neatkarīga, pilntiesīga, autonoma institūcija, kas atbilstoši savai kompetencei pārstāv sabiedrības intereses elektronisko plašsaziņas līdzekļu jomā, kā arī uzrauga, lai to darbībā tiktu ievērota Latvijas Republikas Satversme.

Padomes pamatfunkcija ir darboties kā neatkarīgai audiovizuālo mediju pakalpojumu regulatora iestādei, ņemot vērā EPLL un Eiropas Savienības (ES) Audiovizuālo mediju pakalpojumu direktīvu ES kopējās audiovizuālo mediju politikas ietvaros, kā arī pašas padomes pieņemto Elektronisko plašsaziņas līdzekļu nozares attīstības nacionālo stratēģiju 2012.–2017. gadam, kam – atbilstoši likumam – ir ārējā normatīvā akta spēks.

NEPLP ir pieci padomes locekļi, kurus ievēl Saeima uz pieciem gadiem. NEPLP darbības nodrošināšanai ir izveidots sekretariāts.

Padomes funkciju veikšanai, tostarp sabiedriskā pasūtījuma nodrošināšanai sabiedriskajos elektroniskajos plašsaziņas līdzekļos VSIA „Latvijas Radio” (LR) un VSIA „Latvijas Televīzija” (LTV), nepieciešamais finansējums tiek piešķirts no valsts budžeta. Padome ir arī kapitāldaļu turētāja LR un LTV, veicot šo valsts uzņēmumu padomes funkcijas.

2016. gadā Latvijā bija reģistrētas (izsniegtas apraides atļaujas) un darbojās:

TV

- 2 sabiedriskās nacionālās televīzijas programmas
- 19 vietējās televīzijas
- 18 reģionālās televīzijas
- 6 komerciālās nacionālās televīzijas
- 21 pārrobežu televīzija

Radio

- 5 sabiedriskās radio programmas
- 32 vietējie radio
- 8 reģionālie komerciālie radio
- 7 nacionālie komerciālie radio
- 1 pārrobežu radio

NEPLP kompetence elektronisko plašsaziņas līdzekļu jomā

- 1** Kārto izsniegto apraides atļauju un retranslācijas atļauju reģistru;
- 2** vāc, apkopo un analizē informāciju par elektronisko plašsaziņas līdzekļu darbību un attīstību;
- 3** sadarbojas ar citu valstu institūcijām, kas risina elektronisko plašsaziņas līdzekļu darbības un attīstības jautājumus, un ar Eiropas Komisiju;
- 4** pasūta elektronisko plašsaziņas līdzekļu jomas funkciju nodrošināšanai nepieciešamos socioloģiskos un citus pētījumus par nozares darbību un attīstību;
- 5** uzklausa, analizē un apkopo skatītāju un klausītāju ierosinājumus, sūdzības un citu informāciju par elektronisko plašsaziņas līdzekļu darbību;
- 6** pieprasa no elektroniskajiem plašsaziņas līdzekļiem raidījumu ierakstus, kad ir saņemta sūdzība, un gādā par to saglabāšanu līdz galīgai sūdzības izskatīšanai;
- 7** pieprasa no elektroniskajiem plašsaziņas līdzekļiem dokumentus, kas apliecina, ka tie ievēro Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likuma 46., 47. un 48. panta noteikumus;
- 8** veic elektronisko plašsaziņas līdzekļu darbības monitoringu un apkopo tā rezultātus;
- 9** nodrošina piešķirtā valsts budžeta finansējuma efektīvu un lietderīgu izlietošanu sabiedrības interesēs;
- 10** veicina Latvijas jurisdikcijā esošo elektronisko plašsaziņas līdzekļu konkurētspēju Eiropas un pasaules tirgū;
- 11** rada vienlīdzīgus darbības nosacījumus visiem Latvijas jurisdikcijā esošajiem plašsaziņas līdzekļiem;
- 12** veicina elektronisko plašsaziņas līdzekļu sniegto pakalpojumu lietotprasmi;
- 13** veicina Latvijas nacionālajām interesēm atbilstošu elektronisko plašsaziņas līdzekļu programmu politiku;
- 14** nodrošina sabiedrības, plašsaziņas līdzekļu, profesionālo un izglītības institūciju pārstāvju līdzdalību sabiedriskā pasūtījuma veidošanā un izpildes uzraudzībā, kā arī Elektronisko plašsaziņas līdzekļu nozares attīstības nacionālās stratēģijas izstrādē;
- 15** izstrādā un ar normatīvajiem noteikumiem apstiprina Elektronisko plašsaziņas līdzekļu nozares attīstības nacionālo stratēģiju.

Padomes sastāvs

Aija Dulevska,
padomes priekšsēdētāja
(NEPLP strādā kopš 2012. gada)

Koordinē NEPLP darbību, pārrauga grozījumu projektu (izstrādā normatīvos aktus, kas saistīti ar elektronisko plašsaziņas līdzekļu darbību, kā arī nodrošina komerciālo audioelektronisko plašsaziņas līdzekļu (komercradio) jomas pārraudzību.

Dace Kezbera,
padomes priekšsēdētājas vietniece
(NEPLP strādā kopš 2015. gada. Tika ievēlēta Ģinta Grūbes vietā, kurš no amata atkāpās 2015. gada martā)

Nodrošina VSIA „Latvijas Televīzija” (LTV) pārraudzību.

Dainis Mjartāns,
padomes loceklis
(NEPLP strādā kopš 2012. gada)

Nodrošina VSIA „Latvijas Radio” (LR) pārraudzību.

Ivars Zviedris,
padomes loceklis
(NEPLP strādā kopš 2012. gada)

Nodrošina komerciālo vietējo un reģionālo audiovizuālo elektronisko plašsaziņas līdzekļu (un kabeļtelevīziju) uzraudzību.

Ainārs Dimants,
padomes loceklis
(NEPLP strādā kopš 2012. gada)

Pārrauga un koordinē sabiedrisko mediju – LR un LTV – kopprojektus, kā arī nodrošina komerciālo nacionālo un pārrobežu audiovizuālo elektronisko plašsaziņas līdzekļu (komercitelevīzijas) darbības pārraudzību.

Ielikti pamati mediju nozares attīstībai

Aija Dulevska,
NEPLP priekšsēdētāja

Pārbaudījums ir izturēts, un jaunajiem TV kanāliem ir pamats palielināt auditoriju, attīstīt jaunus raidījumus, piesaistīt reklāmas naudu.

Sākot darbu Nacionālajā elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomē (NEPLP), man bija vēlēšanās panākt, lai televīzijas skatītājiem un radio klausītājiem Latvijā būtu pieejams pēc iespējas daudzveidīgāks mūsu valstī veidota satura apjoms. Tieši šis ir bijis viens no mērķiem, kas piecu darba gadu laikā NEPLP man ir licis izšķirties par vienu vai otru lēmumu. Tāpēc esmu gandarīta, ka virszemes apraidē bez maksas skatītājiem ir pieejami pieci kvalitatīvi televīzijas kanāli (2016. gada nogalē). Papildus tradicionālajiem LTV1 un LTV7 šīs padomes darbības laikā ir nostiprinājies TV kanāls Re:TV ar saturu, kas gūst lielu atsaucību Latvijas reģionos, Rīga TV24 ar drosmīgām iniciatīvām, tiešraidēm, jauniešus uzrunājošu saturu, kā arī sportam veltītais Sportacentrs.com TV.

Visām trim minētajām komercitelevīzijām, kas (NEPLP rīkoto konkursu ietvaros) nonāca virszemes apraidē, šis ir bijis nopietns pārbaudījums un atbildība, jo tas nozīmē pilnvērtīgas uz lielu auditoriju vērstas un arī izmaksu ietilpīgas televīzijas attīstīšanu. Pārbaudījums ir izturēts, un jaunajiem TV kanāliem ir pamats palielināt auditoriju, attīstīt jaunus raidījumus, piesaistīt reklāmas naudu.

Domāju, ka viens no lielākajiem šīs padomes nopelniem ir tādu nosacījumu radīšana, kas līdztekus sabiedriskajiem medijiem ļauj attīstīt daudzveidīgu un aizraujošu saturu visās mūsdienīgu elektronisko mediju platformās – TV, radio un internetā. Par tradīciju jau kļuvusi NEPLP iedibinātā kārtība ik gadu daļu no sabiedriskā pasūtījuma nodot komercmedijiem – tas attiecas uz sabiedrisko pasūtījumu satura radīšanai Latgalē, īpašu raidījumu veidošanai emigrējušajiem Latvijas ļaudīm, raidījumu tapšanai, kas tiek veidoti nacionālās identitātes, pilsoniskās sabiedrības un integrācijas politikas ietvaros. NEPLP ir izveidots tiesiskais ietvars un uzkrāta pieredze, lai konkursa kārtībā komercmedijiem nodotu specifisku auditoriju uzrunājošu vai ar specifisku tematiku saistītu sabiedriskā pasūtījuma daļu. Manuprāt, šī prakse būtu jāturpina, jo tā tiek vairota satura daudzveidība un sekmēta lielāka auditorijas piesaiste Latvijā tapušam mediju saturam.

Esmu gandarīta, ka 2016. gada nogalē NEPLP ir izveidots spēcīgs Monitoringa centrs, ka esam sākuši mērķtiecīgu darbu nelegāla satura izskaušanā, ka Latvijai ir izdevies pievērst visas Eiropas uzmanību jautājumiem, kas saistīti ar propagandas izplatību elektroniskajos medijos.

Viens no svarīgākajiem nosacījumiem sekmīgai elektronisko plašsaziņas līdzekļu uzrauga darbībai ir spēja sadarboties ar lēmumu pieņēmējiem valdībā un parlamentā, arī sabiedriskajām organizācijām. Lai arī piecu gadu laikā, kopš esmu padomes locekle un priekšsēdētāja, NEPLP ir bijušas domstarpības ar lēmumu pieņēmējiem, kopumā politiķu izpratne par medijiem un to lomu ir kriet-

ni palielinājusies. Tas nozīmē, ka nākamajai padomei būs lielākas iespējas argumentēt savu nostāju un racionāli pamatot noteiktas reformas. Un šādi lēmumi mediju nozarē būs vajadzīgi, jo mediju vidē ir jārūpējas par godīgu konkurenci, adekvātu finansējumu sabiedriskajiem medijiem, satura daudzveidību, latviešu valodas stiprināšanu un nacionālās drošības jautājumiem. Ir patiešām žēl, ka NEPLP iniciatīva par grozījumiem likumā, kas dotu tiesības identificēt mediju īpašniekus un ļautu apturēt Latvijas drošību potenciāli apdraudošus darījumus, tā arī palika bez tālākas virzības Saeimā. Esmu pārliecināta, ka šis jautājums atgriezīsies dienas kārtībā un Latvijai aktuālie likuma grozījumi tiks pieņemti.

Kā solis pareizā virzienā jāpiemin Kultūras ministrijas Mediju politikas nodaļas izveide un arī ministrijas atbalsts daudzu iniciatīvu tapšanā, to virzībā. Man bija prieks sadarboties ar kultūras ministri Daci Melbārdi, jo mediju politikas veidošana viņai bija un ir viena no prioritātēm. Tas attiecas gan uz Latvijas mediju vidi, gan lēmumiem, kas tika gatavoti un pamatoti Eiropas Savienības līmenī.

Nākamajai padomei es novēlu apzināties, ka elektroniskie plašsaziņas līdzekļi ir ne vien informācijas kanāli un dienas kārtības veidotāji politikā, ekonomikā, kultūrā, izklaidē, bet arī Latvijas nacionālās drošības veidotāji. Arī sabiedrības iesaistītāji un valstiskas apziņas veidotāji. Tāpēc lēmumi, kas saistīti ar medijiem, it īpaši jau sabiedriskajiem medijiem, vienmēr būs lēmumi ar tālejošām sekām. Manuprāt, viens no nākamās padomes ilgtermiņa mērķiem ir rūpēties par daudzveidīgiem medijiem, kas veido saturu Latvijā un spēj piesaistīt visdažādākā vecuma auditoriju.

Novēlu veiksmi NEPLP locekļiem – gudrus un apdomīgus lēmumus, kā arī spēju tos skaidrot sabiedrībā!

Saeimas balsojums par Padomes locekļu apstiprināšanu amatā, 2012. gada 2. februāris.

Esmu gandarīta, ka 2016. gada nogalē NEPLP ir izveidots spēcīgs Monitoringa centrs, ka esam sākuši mērķtiecīgu darbu nelegāla satura izskaušanā, ka Latvijai ir izdevies pievērst visas Eiropas uzmanību jautājumiem, kas saistīti ar propagandas izplatību elektroniskajos medijos.

NEPLP jāatgūst ietekme

Dace Kezbera,
NEPLP locekle
(padomes priekšsēdētājas
vietniece)

Nacionālā elektronisko plašsaziņas līdzekļu padome (NEPLP, savulaik – Nacionālā radio un televīzijas padome), kurā man ir bijusi iespēja strādāt no 1998. līdz 2005. gadam un ir iespēja strādāt tagad, daudzējādā ziņā ir kļuvusi daudzpusīgāka, taču vienā būtiskā aspektā tā šodien ir vājāka. Runa ir par respektu pret organizāciju, kāds ir lēmumu pieņēmējiem, politiķiem un sabiedrībai. Atceros cieņpilno attieksmi pret mūsu lēmumiem un ierosinājumiem un salīdzinu to ar šodien, kad NEPLP teju vai par katru jautājumu tiek nostādīta perama bērna lomā. Pieļauju, ka zemākais punkts attieksmē pret NEPLP ir mums aiz muguras, taču būs jāpaveic milzīgs darbs, lai atgūtu kaut daļu no agrākā respekta pret padomi. Un tas mums būs ļoti nepieciešams, jo katra reforma, pat neliela pārmaiņa elektronisko mediju nozares regulējumā, prasa jaudīgu pārliecināšanas spēku.

Viens no ļoti nozīmīgiem jautājumiem, kas būs jārisina nākamajai NEPLP, ir Latvijas Televīzijas (LTV) attīstība – it īpaši tas attiecināms uz TV satura pilnveidošanu. Tuvāko gadu laikā te būs jārisina gana daudz komplicētu jautājumu, jo sabiedriskajai televīzijai ir jāreķinās ar vismaz četriem nozīmīgiem izaicinājumiem:

- ģeopolitisko norišu fons, kas sabiedriskajam medijam liek būt ne tikai informācijas nesējam, izglītotājam un kvalitatīvam izklaidētājam, bet arī Latvijas interešu aizstāvim;
- tehnoloģiskas pārmaiņas, kas liek domāt par mūsdienīgu pieeju auditorijas piesaistē un noturēšanā;
- auditorijas migrācija, pārtopot no TV kanālu skatītājiem par konkrētu raidījumu skatītājiem ar jauna veida paradumiem satura patēriņā;
- divu auditoriju problēma, kas liek meklēt risinājumus visas Latvijas sabiedrības uzrunāšanai.

Katrs no četriem minētajiem problēmu blokiem saistīts ar ilgtermiņa risinājumiem, katram vajadzīga stratēģiska plānošana, un katrs no tiem ir jāpatur prātā, gan plānojot LTV investīcijas, gan strādājot ar sabiedriskā pasūtījuma plāniem un strukturālām pārmaiņām. Un lēmumus šeit nāksies pieņemt par spīti tam, cik neviennozīmīgi vērtējami parasti ir šie jautājumi. Piemēram, diskutējot par Latvijas sabiedrības integrāciju, kur sabiedriskajiem medijiem ir un būs gana liela loma, jāņem vērā mūsu ierobežotās finanšu iespējas, kas neļauj izveidot pilnasinīgu TV kanālu ar šoviem, seriāliem, analītiskajiem raidījumiem, sporta, kultūras pārraidēm un citu oriģinālsaturu. Iespējams, multimedāla platforma, kurā tiktu uzrunāti latviešu valodā nerunājoši Latvijas ļaudis, spētu maksimāli efektīvi iesaistīt lielu sabiedrības daļu. Līdzīgi ir ar sabiedriskā medija saturu ārzemēs dzīvojošajiem Latvijas cilvēkiem –

no autortiesību apgrūtinājumiem „attīrīts” TV kanāls ir nepieciešams, lai mēs atjaunotu informatīvo saikni ar latviešu diasporu.

Minētie jautājumi un to risinājumi, kas apkopoti LTV programmu attīstības stratēģijā 2017.–2019. gadam, būs jāpamato gan pie likumdevēja, gan sabiedrībai. Daļa no šī uzdevuma ir un būs NEPLP atbildībā, tāpēc padomes kompetence un spēja pārliecināt būs izšķirīgi nozīmīga. Starp citu, arī ilgi briedušais jautājums par NEPLP „sadališanu” (nodalot elektronisko mediju uzrauga funkcijas no sabiedrisko mediju kapitāla daļu turētāja uzdevumiem), plānotā LTV un Latvijas Radio iziešana no reklāmas tirgus, sabiedriskā pasūtījuma daļas nodošana komercmedijiem un vairāku likumu grozījumi ir jautājumi, kur būs vajadzīga ātra un precīza padomes rīcība.

Ņemot vērā minēto, es ļoti ceru, ka NEPLP strādās kā vienota komanda ar mērķi atgūt padomes ietekmi un sabiedrisko nozīmīgumu, kas ir visas elektronisko mediju nozares interesēs. Jo, manuprāt, pavājš uzraugs spēj būt „aizmugure” vienam vai dažiem nozares dalībniekiem, bet spēcīgs uzraugs var nodrošināt šādu „aizmuguri” visai nozarei. Par sava veida atspēriena punktu jaunajā NEPLP darba cēlienā kļūs mūsu nozares nozīmīgākais dokuments – jauna elektronisko plašsaziņas līdzekļu nozares attīstības nacionālā stratēģija (esošās termiņš beidzas 2017. g.) –, kas jaunajai padomei jāveido kopā ar mediju profesionāļiem un ekspertiem.

Ņemot vērā minēto,
es ļoti ceru, ka
NEPLP strādās kā
vienota komanda
ar mērķi atgūt
padomes ietekmi
un sabiedrisko
nozīmīgumu, kas ir
visas elektronisko
mediju nozares
interesēs.

Ceļmlauža balvas pasniegšanas ceremonijā
2016. gada 8. aprīlī.

NEPLP Monitoringa centrs

NEPLP Monitoringa centrs kontrolē Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likuma ievērošanu elektronisko plašsaziņas līdzekļu un elektronisko sakaru komersantu darbībā, veicot TV un radio programmu pārbaudes (plānotas pārbaudes un pārbaudes NEPLP saņemtu sūdzību dēļ) atbilstoši Monitoringa centra darbības nolikumam. Monitoringa centrs pārbauda arī kabeļoperatoru, pakalpojumu pēc pieprasījuma un citu elektronisko plašsaziņas līdzekļu nozares dalībnieku darbību.

Cīņa pret nelegālu saturu

Lai cīnītos pret nelegāliem TV pakalpojumiem, Monitoringa centra darbinieki sadarbojas ar Valsts policiju (izglītojot tās darbiniekus par audiovizuālo nozari), ar biedrību „Par legālu saturu”, kā arī aktīvi darbojas Kultūras ministrijas darba grupā par nelegālas TV apkarošanu.

Ieraksti – „mākonī”

Ierakstus no elektroniskajiem plašsaziņas līdzekļiem Monitoringa centrs no 2016. gada saņem t.s. mākoņpakalpojumā. Komersantiem ir vienkāršāk iesniegt ierakstus, tiek taupīti arī dabas resursi un nauda (nav jāpērk ārējie cietie diski, kompaktdiski utt.).

Digitāla monitoringa platforma

Monitoringa centrs strādā ar jaunu monitoringa platformu (bāzēta internetā), kas ļauj samazināt pārbaudes laiku. Platformā iespējami dažādi audiovizuāla satura meklēšanas veidi, piemēram, identificējot konkrētus reklāmas klipus noteiktā laika posmā konkrētā apskatāmo kanālu skaitā. Tā tiek palielināta monitoringa kapacitāte vienādu pārkāpumu identificēšanai dažādu mediju programmās ilgstošā laika posmā.

10 24

2016. gadā pēc Monitoringa centra veiktajām pārbaudēm palielinājies pakalpojumu pēc pieprasījuma sniedzēju skaits no trim līdz 10 pakalpojumu sniedzējiem.

2016. gadā pēc Monitoringa centra identificētajiem iespējamajiem pārkāpumiem tika ierosinātas un uzsāktas 24 reklāmas un administratīvā pārkāpuma lietas.

8

Monitoringa centrs ir risinājis astoņas pārrobežu lietas, sadarbojoties ar Apvienotās Karalistes, Zviedrijas, Luksemburgas, Francijas un Spānijas regulatoriem saistībā ar programmu juridiskiju, Latvijā stingrāku noteikumu apiešanu (piemēram, azartspēļu reklāma), nepilngadīgo aizsardzību (vardarbība pirms plkst. 22.00) un iespējamiem pārkāpumiem, nenodrošinot faktu un notikumu atspoguļojumu programmās. Iegūtie secinājumi ļāvuši izteikt komentārus Audiovizuālo mediju pakalpojumu direktīvas grozījumu procedūrā. Vienlaikus notiek aktīva sadarbība (informatīvā apmaiņa) ar Lietuvas/Igaunijas regulatoriem par iespējamiem naida kurināšanas gadījumiem un iespējamiem propagandas ierobežošanas instrumentiem.

4

Monitoringa centra darbinieki gada laikā ir devušies četros reidos, kuros tiek veikta kabeļoperatoru darbības pārbaude. Šo reidu laikā pārbaudīti 14 kabeļtelevīzijas operatori. Pārbaudīti vairāk nekā 90% no šī tirgus (ņemot vērā kabeļoperatoru abonētu skaitu).

Darbība regulējuma pilnveidošanā

Monitoringa centrs 2016. gadā ir izstrādājis iekšējos normatīvos aktus komerciāliem paziņojumiem televīzijā un radio par pierādījumu fiksēšanu elektroniskajā vidē, pakalpojumu pēc pieprasījuma klasificēšanas pazīmēm. 2016. gadā Monitoringa centrs aktualizēja jautājumu par komerciālu paziņojumu izplatīšanas izmaiņām Audiovizuālo mediju pakalpojumu direktīvas grozījumu projektā.

Par medijiem, kas uzrunā, iesaista un vieno

Par zīmīgu datumu, sava veida atskaites punktu manai darbībai Nacionālajā elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomē (NEPLP) kļuva 2016. gada 12. jūlijs. Šajā dienā Rēzeknē darbu sāka Latvijas Radio (LR) Latgales multimediju studija, kas tapa Latgales elektronisko mediju programmas ietvaros.

Latgales elektronisko mediju programma

Sabiedriskā medija klātbūtne Latgalē ir ļoti nozīmīgs faktors mūsu valsts stratēģiskajā komunikācijā. Tāpēc esmu gandarīts, ka šai programmai ir izdevies aktivizēt arī komerciālo elektronisko mediju darbu – ik gadu NEPLP izsludina vairākus konkursus par radio un TV programmu veidošanu Latgalē. Iesaistot sabiedriskā pasūtījuma pildīšanā komerciālos medijus, sasniedzam un uzrunājam auditoriju, kas ikdienā sabiedriskos medijus patērē mazāk.

Tā kā Latgalē ir krasi izjūtama divu atšķirīgu informatīvo telpu esamība, ko pastiprina brīvi uztveramās kaimiņvalstu TV programmas, iedzīvotāji saņem atšķirīgu informāciju un interpretāciju par nacionālajiem, starptautiskajiem, ekonomiskajiem, sociālajiem un kultūras procesiem. NEPLP Latgales elektronisko mediju programma nodrošina to, lai pierobežā dzīvojošie Latvijas iedzīvotāji tiek informēti par valstī notiekošajiem procesiem un starptautisko notikumu attīstību.

LR multimediju studija Rēzeknē ir priekšnoteikums tam, lai palielinātu sabiedrisko mediju auditoriju Latgalē, kā arī lai stiprinātu latgaliešu identitāti un valodu.

Aktualitāte, klausītāja intereses uzturēšana, atgriezeniskās saites veidošana, vietējās informatīvās telpas stiprināšana ir LR Latgales studijas virsmērķis komunikācijā ar auditoriju, lai palielinātu LR klausītāju skaitu Latgalē. Nodrošinot oriģinālradijumu veidošanu un raidīšanu LR programmā Latgales apraides zonā, tiks dota iespēja Latgales pārstāvjiem paust savu viedokli un diskutēt par sociālekonomiskajiem, politiskajiem un kultūras procesiem valstī.

Piecu gadu laikā, kopš strādāju NEPLP, esmu dzirdējis ļoti daudz runu par informatīvās telpas stiprināšanu Latvijas austrumos. Runas nereti ir bijušas visai garas, taču darbs – īss. Tāpēc esmu gandarīts, ka ar atbildīgo politiķu izpratni un atbalstu iedzīvotāji Latgales elektronisko mediju programma ir viens no paliekošiem darba rezultātiem, kas ar samērojamu ieguldījumu ļauj sasniegt diezgan lielu auditoriju Latgalē. Programma ir vairāku aktivitāšu kopums, tostarp jau minētā sabiedriskā medija studijas izveide Latgalē, atbalsts vietējām radio un TV stacijām, kas raida programmas mazākumtautībām, atbalsts raidījumu veidošanai latgaliešu valodā un

Turpinājums nākamajā lapaspusē.

Dainis Mjartāns,
NEPLP loceklis

Radio programmas Latgalē 2016. g. beigās

risinājumi apraides uzlabošanai. Jau 2017. gadā ar piešķirto finansējumu tiks palielināta LR1 programmas un LR3 programmas raidītāju jauda Daugavpilī. Tiks sākta LR1 programmas raidīšana Mālē un Piedrujā, kā arī LR2 programmas raidīšana Dagdā. Nākotnes ieceres – LR1 un LR2 programmas uztveršanas uzlabojumi Viļākā.

Latvijas Radio saglabā augstu uzticamību

Tā kā NEPLP esam iekšēji vienojušies par atbildības jomām katram padomes loceklim, es piecu gadu laikā esmu īpaši pievērsis uzmanību LR attīstībai un radio nozarei kopumā. Šajā laikā ir izdevies panākt, ka LR aizvien ir viens no iecienītākajiem medijiem valstī, kam cilvēki uzticas (kopējais uzticēšanās indekss LR ir 82%, TNS dati). Aptuveni puse no radio klausītājiem (vecumā no 15 līdz 74 gadiem) klausās LR vismaz reizi nedēļā, un vismaz trešdaļai (38%) radioklausītāju kāda no LR programmām ir iecienītākais radio, ko mēdz klausīties visbiežāk (sabiedriskā labuma testa dati). LR attīsta piecas ļoti daudzveidīgas un kvalitatīvas programmas, no kurām īpaši gribu uzteikt LR2 – kanālu, kurš spējis palielināt klausītāju skaitu un saglabāt līdera statusu visā radio tirgū kopumā. Domāju, ka LR2 ir iespēja kļūt par lielas auditorijas latviešu mūzikas kanālu, ieinteresējot arī jaunākus klausītājus. Apliecinājums tam – LR2 programmas klausīšanās laika pieaugums salīdzinājumā ar 2016. gada pavasari. Kopējā nedēļas auditorija Latvijā 2016. gada rudens periodā LR2 programmai bija 371 tūkstotis cilvēku. Arī LR4 programma stabili ir Latvijas iecienītāko radiostaciju desmitniekā.

Augstu vērtēju LR kā sabiedriskā medija īpašo uzdevumu runāt par tēmām, kas nepietiekami tiek atspoguļotas komerciālajos plašsaziņas līdzekļos. Dažādās LR programmās un raidījumos kvalitatīvi un daudzpusīgi tiek atainotas kultūras norises, LR pievērs īpašu uzmanību sabiedrības sociālajai un pilsoniskajai atbildībai, Latvijā nozīmīgu personību portretējumiem, latviešu autoru darbu iestudējumiem un atskaņojumiem. Ir palielināts reģionālās tematikas, pētniecisko un analītisko materiālu apjoms LR programmu saturā. Domājot par izaicinājumiem, kādi būs LR, kā pirmo un galveno jāpiemin auditorijas „tehnoloģisko migrāciju”, kam nāksies pielāgoties, attīstīt daudzveidīgu LR programmu piedāvājumu internetā. Ar sižetu piedāvāšanu mūsdienīgā veidā (audio kā daļa multimedāla satura), jo īpaši, atspoguļojot aktualitātes, kā arī veidojot analītiskus un portretraidījumus, ir iespējams ieinteresēt to auditorijas daļu, kas ikdienā radio saturu nepatērē un informāciju iegūst internetā.

Domājot par Latvijas mediju attīstību, nedrīkstam aizmirst par tautiešiem, kuri dzīvo un strādā ārvalstīs. Tāpēc atbalstu un arī turpmāk aicināšu atbalstīt Latvijas diasporas mediju un emigrācijā dzīvojošajiem ļaudīm paredzēta mediju satura veidošanu. NEPLP sadarbībā ar Ārlietu ministriju ik gadu izsludina konkursu ārvalstīs bāzētiem latviešu medijiem. Šī ir iniciatīva, ko vērts paplašināt gan saturiski, gan tematiski, jo ārvalstīs dzīvojošu Latvijas cilvēku stāsti ir jāstāsta arī medijiem Latvijā.

2017. gadā apritēs simts gadi kopš vēsturiskā Latgales kongresa, kad Latgales pārstāvji lēma par apvienošanos ar pārējiem topošās Latvijas novadiem vienā zemē. Vēsturiski mēs vienmēr esam spējuši papildīt liekas ieceres vien tad, kad esam bijuši vienoti. To es novēlu gan nākamajai NEPLP, gan mediju nozarei un visai Latvijas sabiedrībai.

Nebūs jāsāk „no nulles”

Par četriem nozīmīgiem un paliekošiem darbiem elektronisko mediju nozarē man ir īpašs gandarījums un prieks, pabeidzot savu darbību Nacionālajā elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomē (NEPLP). Tas ir ikgadējais seminārs reģionālajiem medijiem, tā ir Celmlauža balvas tradīcijas iedibināšana (balva tiek piešķirta par īpašām inovācijām TV un radio nozarē), tas ir izcīnītais papildu finansējums reģionālo TV satura veidošanai atbilstoši sabiedriskajam pasūtījumam, un tā ir kabeļtelevīziju reģistrācijas elektroniskās platformas izveide. Ļoti ceru, ka nākamais NEPLP sastāvs turpinās šīs četras iniciatīvas, tāpēc īsi pakavēšos pie katras no tām.

Seminārs reģionālajām televīzijām

Reģionālo TV attīstība ir allaž bijusi viena no manām prioritātēm. Esmu bijis un palieku reģionālo TV aizstāvis, jo uzskatu, ka šo TV un producentu grupu veidotie stāsti ir ne tikai nozīmīgs informācijas avots reģionu ļaudīm, bet arī unikāls kultūrvēsturiskais mantojums. 2016. gadā par to pārliecinājos, iepazīstot video materiālus, ko 90. gadu vidū veidojušas reģionālās un vietējās TV. Tolaik Latvijā kopumā bija 26 šādas TV, tagad atlikusi aptuveni puse. Šīs t.s. mazās TV mums ir ļoti svarīgas, jo vietējās ziņas vietējiem cilvēkiem vislabāk tomēr veido vietējo specifiku zinoši mediji.

2016. gada decembrī reģionālo TV ļaudis jau ceturto gadu pēc kārtas pulcējās īpašā NEPLP seminārā, kura mērķis ir izglītēt TV darbiniekus, uzlabot sižetu saturisko kvalitāti, operatoru darbu un sižetu „noformējumu”. Semināros esam gan analizējuši sižetu kvalitāti, gan snieguši konkrētus ieteikumus, rīkojuši praktiskas nodarbības TV ļaudīm. Un šie praktiskie ieteikumi patiešām ir bijuši noderīgi – tā, 2016. gada nogalē aizvien vēl dzirdu atzinīgus vārdus par gadu iepriekš notikušo montāžas režisora Pētera Sudakova lekciju. Šie semināri ir obligāti turpinājama tradīcija, kas ļauj reģionālajām TV novērtēt vienai otras veikumu un paņemt labāko, ko šajā nozarē spējuši sasniegt kolēģi.

Sabiedriskais pasūtījums reģionālajām TV

2016. gada decembrī notika ikgadējais sabiedriskā pasūtījuma konkurss reģionālajām TV par tiesībām veidot ziņu sižetus, kas saistītas ar būtiskām norisēm Zemgalē, Latgalē, Vidzemē un Kurzemē. Interese par šo konkursu bija liela: NEPLP aizvadīto gadu laikā ir izdevies dubultot konkursā pieejamo finansējumu (2016. gadā tas bija 244 tūkstoši eiro), televīziju veidotie sižeti tiek demonstrēti Latvijas Televīzijā.

Uzklausot pretendētus, bija jāsecina, ka piecu gadu laikā ir izdevies mainīt reģionālo TV izpratni par sižetu veidošanu. Ja agrāk pieēja bija „iedodiet naudu, gan jau mēs ziņas sagatavosim”, tad šobrīd katra TV mēģina atrast un izcelt savu īpašo pieeju un domā

Ivars Zviedris,
NEPLP loceklis

Turpinājums nākamajā lapaspusē.

gan par ziņu kvalitāti, gan savu mārketingu. Proti, fokuss no ziņu „ražošanas” ir pārvirzījies uz sava skatītāja ieinteresēšanu. Tas priecē un liek domāt, ka šai NEPLP ir izdevies sagatavot augsni virzībai uz tādām reģionālajām TV, kas veido savas pilsētas, novada cilvēkiem saistošu saturu, ir tehnoloģiski profesionālas un neatkarīgas no kāda politiski ieinteresēta finansētāja ietekmes. Šis ir mērķis, uz ko jāorientējas reģionālo TV tirgū nākamajos gados.

Celmlauža balva

Celmlauža balvu NEPLP elektroniskajiem medijiem pasniedz kopš 2013. gada Radio un TV dienā. Balva tiek pasniegta par iepriekšējā gada nozīmīgāko inovāciju Latvijas elektronisko plašsaziņas līdzekļu nozarē. Īpašs prieks, ka par pirmo balvas saņēmēju kļuva viens no šīs padomes veiksmes stāstiem – televīzija Re:TV, kas virszemes apraidē savu darbību sāka 2012. gada vasarā, apvienojoties 12 Latvijas reģionālajām un vietējām TV.

Vēlākajos gados Celmlauža balvu saņēma Latvijas jaunatklāšanas raidījums „TE!”, sabiedrisko mediju portāls LSM.lv un tiešraidītes televīzija „LMT Straume”. Tā kā elektronisko mediju nozarē šis ir vienīgais nacionālais apbalvojums, manuprāt, arī šī tradīcija ir jāturpina, akcentējot sabiedrības iesaisti nominantu vērtēšanā.

Kabeļtelevīziju elektroniskais reģistrs

2016. gada novembrī tika pabeigta vairāk nekā gadu ilgusi elektroniska reģistra platformas izveide kabeļtelevīzijām. Vispirms NEPLP bija jāpanāk nepieciešamie likuma grozījumi, tad notika platformas projektēšana un izveide, pēc tam – kabeļtelevīziju informēšana.

Jaunajā kārtībā paredzēts, ka kabeļtelevīzijās retranslētās programmas no 2017. gada NEPLP uzturēs elektroniskā reģistrācijas sistēmā. Tajā tiks ietvertas visas programmas, kuru retranslāciju Latvijā atļāvusi NEPLP. Izsniedzot retranslācijas atļauju, NEPLP attiecīgajam kabeļoperatoram piešķirs paroli, lai piekļūtu reģistram. Izmaiņas, kas saistītas ar programmām, kuru retranslācijai ir saņemta NEPLP atļauja, varēs veikt pats kabeļoperators. Lai retranslējamo programmu sarakstam pievienotu jaunu programmu, kabeļoperatoram būs jāsaņem NEPLP atļauja.

Jaunizveidoto platformu noteikti vēl varēs pilnveidot, pievienojot tai jaunas iespējas. Taču pamats tam ir ielikts, un, tāpat kā stāstā par reģionālo TV semināru un Celmlauža balvu, nākamajai padomei es novēlu nesākt savu darbu „no nulles”, bet prātīgi pārņemt tās iestrādes, kas tapušas pēc ilgām debatēm un darba.

Latvijas sabiedriskie mediji mediju politikas krustcelēs

Nacionālās elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomes (NEPLP) darbu kopš 2012. gada raksturo pieaugusi rīcībspēja un izlēmīgums. Politikū prasītā NEPLP locekļu atlaišana trīs ar pusi gadus pēc mūsu apstiprināšanas amatā, manuprāt, spilgti parādīja: NEPLP darbs ir bijis mērķtiecīgs un uz sabiedrības interešu aizstāvību vērsts. Politikū dusmas bija krājušās ilgāku laiku – saistībā ar pozīciju par apvienota un efektīva Latvijas Sabiedriskā medija (LSM) izveidi, saistībā ar lēmumiem, kas stiprināja Latvijas Televīziju (LTV) un Latvijas Radio (LR), saistībā ar mūsu vēlmi pārgriezt finansējuma „nabassaiti” starp Saeimu un sabiedrisko pasūtījumu, padarot sabiedriskos medijus neatkarīgākus.

Lepojos, ka manā vadībā NEPLP operatīvi, izlēmīgi un vienoti pieņēma un sekmīgi īstenoja lēmumu par 100% Krievijas valstij piederošā telekanāla „Rossija RTR” retranslācijas apturēšanu, kad notika tās iebrukums Ukrainā un Krimas aneksija. Kā viens no retajiem ES audiovizuālo mediju regulatoriem, kas ekonomiski sankcionējuši agresoru (vēl tikai lietuvieši), gājām kā pa naža asmeni, bet gājām un galu galā saņēmām arī Eiropas Komisijas atbalstu. Zīmīgi, ka tieši par šo gadījumu ir Valsts kontroles formālais pārmetums, uz ko atsaucās politiķi, atbrīvojot mani no NEPLP locekļa amata.

Tāpat esmu pārliecināts, ka loģiskā sabiedrisko mediju saplūšana ar laiku notiks (vismaz vienā juridiskā personā), – ne velti šo ceļu gājušas abas mūsu kaimiņvalstis. Tam ir ekonomisks pamats, mediji tā kļūst konkurētspējīgāki. Atskatoties uz darbības laiku NEPLP, gribu vēlreiz pakavēties pie LSM izveides pamatojuma un procesa (sīkāk šis jautājums analizēts žurnāla „Akadēmiskā Dzīve” 52. numurā).

Divi priekšnosacījumi ir uzskatāmi par izšķirošiem, valsts radio un televīzijas organizācijas pārveidojot par sabiedriskām raidorganizācijām (angliski – *public service broadcasting*) un visbeidzot par sabiedriskajiem medijiem (angliski – *public service media*). Tos īstenojot ir katras demokrātiski tiesiskas Eiropas valsts mediju politikas – valsts politikas plašsaziņas mediju nozarē – starptautiski saistošs un nacionāls pienākums. Pretējā gadījumā tā ir šīs nacionālās valsts vājuma izpausme.

Pirmkārt, tās ir mediju politikas veidotāju labas zināšanas un izpratne par atzītiem sabiedrisko mediju iedibināšanas un darbības principiem, tostarp nacionālās identitātes un kultūras piederības sekmēšanu, tāpat sabiedriskā labuma attīstīšanu arī tiešsaistē un mobilajās multimediju platformās un ekonomiski

Ainārs Dimants,
NEPLP loceklis (NEPLP
priekšsēdētājs no 2012. g. 9.
februāra līdz 2015. g. 8. jūlijam)

Turpinājums nākamajā lapaspusē.

mērāmu sasniedzamo rezultātu ieviešanu. Otrkārt, tā ir politiskā griba un politiskā vara īstenot minētos principus. Diemžēl šī atziņa guvusi apstiprinājumu nevis pozitīvā, bet negatīvā mūsu valsts pieredzē – tieši ar politiskā atbalsta trūkumu sabiedriskajiem medijiem.

Kādi apstākļi pašlaik traucē sabiedrisko mediju attīstību un kropļo arī neatkarīga to pārrauga funkcionalitāti?

Pirmkārt, kamēr pastāv divas juridiskās personas (VSIA „Latvijas Televīzija” un VSIA „Latvijas Radio”), patstāvīgi uzņēmumi ar visai atšķirīgām organizācijas kultūrām, organizatoriskajām struktūrām, grāmatvedības sistēmām, datorsistēmām, mārketingu, autoparku u.tml., administratīvi un finansiāli ir ārkārtīgi apgrūtināta iespaidīga LTV un LR zīmolu sinerģētiskā sadarbība satura veidošanā un pasniegšanā trīs tehnoloģiskajās platformās – televīzijā, radio un internetā. Abu juridisko personu kopīgajos multi-mediālajos projektos, lai gan tie tiek iekļauti katras raidorganizācijas atsevišķajā sabiedriskajā pasūtījumā, sistemātiski parādās neskaidra atbildība, lieki dažādu resursu tēriņi un nesamērīgi ilgi īstenošanas termiņi, kas prasa NEPLP regulāru iesaisti šo kopprojektu operatīvajā vadībā. Tā nav laba prakse. Veselais saprāts un lietderības apsvērumi vien jau saka priekšā, ka šeit valsts ir radījusi mākslīgus šķēršļus labai pārvaldībai pašas valsts pārsvarā subsidētos uzņēmumos. Lietpratējiem un zinātniekiem ir skaidrs, ka jāizveido viena sabiedriskā medija juridiskā persona, vienlaikus saglabājot un attīstot pašreizējos LTV un LR zīmolus, redakcionālo autonomiju un skatījumu daudzveidību.

Otrkārt, tā kā NEPLP institucionālajā konstrukcijā ir apzināti iebūvēts interešu konflikts starp regulatora un sabiedrisko raidorganizāciju padomes funkcijām, sabiedriskās pārraudzības nolūkam acīmredzami nepieciešams izveidot atsevišķu sabiedriskā medija padomi ar sabiedrisku, nevis politisku pārstāvniecību.

Treškārt, sabiedrisko raidorganizāciju finansiālā patstāvība un stabilitāte Latvijas likumā ir nostiprināta tikai ar vienu principu – ka sabiedrisko mediju „valsts budžeta dotācija sabiedriskā pasūtījuma īstenošanai .. nedrīkst būt mazāka kā iepriekšējā gadā”. Taču pat šo vienīgo tiesisko garantiju, kas neietver inflāciju, nemaz nerunājot par nacionālo sabiedrisko mediju konkurētspējai tik nepieciešamo finansējuma pieaugumu, valdība un Saeima ar 2015. gadu sāka ignorēt, rupji pārkāpjot likumu un pirmoreiz kopš 2012. gada samazinot finansējumu salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu. Turklāt tas tika darīts jau pēc globālās finanšu krīzes – Latvijas ekonomikas un valsts budžeta pieauguma apstākļos – un vienlaikus saasinoties Krievijas informācijas karam, kur t.s. cietā drošība nelīdz. Par kādu nacionālās drošības prioritāti tad ir runa? Uz valdošo politiķu liekulīgās retorikas (par draudīgo un, jāpiebilst, atbilstoši Krievijas militārajai doktrīnai patiešām īstenoto hibrīd-

karu) fona 2016. gadā valsts dotācija LTV un LR kļuva par veselu pusmiljonu mazāka nekā iepriekšējā gadā.

Tas tādēļ, ka mūsu valsts sabiedriskajām raidorganizācijām nav ne abonentmaksas/nodevas, ne t.s. "ieziņmēto" nodokļu kā finanšiālās patstāvības un stabilitātes garantijas, kā tas ir tepat kaimiņos Lietuvā, kur nacionālā medija finansējums kopš 2015. gada ir dubultots, 1,5% no ienākumu nodokļa un 1,3% no akcīzes nodokļa pa tiešo novirzot vienotam sabiedriskajam medijam LTR. Tikmēr Latvijas sabiedriskie plašsaziņas mediji paliek nepietiekami finansēti pat salīdzinājumā ar mazāko Baltijas kaimiņvalsti Igauniju (valsts dotācija 29 miljonu eiro apmērā sabiedriskajam medijam ERR; valsts dotācija 20,2 miljonu eiro apmērā LTV un LR, 2015. gads).

No vienas puses, pastāv izteikta komerciālo elektronisko plašsaziņas mediju lobiju un mediju profesionālo apvienību interese panākt Latvijas sabiedrisko mediju aiziešanu no reklāmas tirgus, kā tas ir noticis Igaunijā (2007) un Lietuvā (2015). No otras puses, ņemot vērā mūsu valsts sabiedrisko mediju sabiedriskā labuma attīstības vajadzības neliela mediju tirgus apstākļos, šim nolūkam ir nepieciešams papildu ieguldījums no nodokļu maksātājiem, kā tas bija arī Igaunijā un Lietuvā.

Lai sasniegtu šo mērķi, ir jāizveido „lielā koalīcija” starp iesaistītajām pusēm, kas neizdevās LSM koncepcijas pieņemšanā. Lai gūtu panākumus, šai koalīcijai vienā laivā bez NEPLP, ieskaitot Sabiedrisko konsultatīvo padomi, un pašiem sabiedriskajiem medijiem – LTV un LR – jādabū ne tikai lēmumu pieņēmēji valdībā, parlamentā un saistītās iestādes, kā Kultūras ministrijas Mediju politikas nodaļa un Ministru prezidenta birojs. Tai jāiekļauj arī minētie komerciālo elektronisko mediju lobiji un mediju nozares profesionālās apvienības. Tātad beidzot ir nepieciešama racionāla un pragmatiska, uz risinājumu orientēta pieeja, pamatā atrodot kopīgās intereses un respektējot sabiedrisko mediju sociālos rezultātus (angliski – *social outcomes*), jo līdzšinējā pieredze rāda, ka citāds risinājums nav iespējams.

Ekonomiskie un politiskie apsvērumi prasa nevis šaut citam uz citu, bet kopīgi meklēt līdzsvaru starp tiem, kas aizstāv neiegrožotas sabiedriskās televīzijas finanšu vajadzības, un tiem, kas argumentē, ka tirgus viens pats var apmierināt nācīgas vajadzības pēc audiovizuālā satura.

Domāju, ka sabiedrības un apgaismoto politiķu izpratne par šo jautājumu nozīmīgumu ir augusi, tāpēc nākamajai padomei varētu būt vieglāk turpināt ceļu gan daudzveidīga un neatkarīga satura stiprināšanā sabiedriskajos medijos, gan komercmediju tirgus pilnveidē un cīņā pret nelegāla satura izplatību. Būtisks solis, kam vajadzīga gan padomes kompetence, gan politiskā griba no lēmumu pieņēmējiem, būs sabiedrisko mediju piedāvājuma paplašināšana krievu valodā. Mums ir jāatrod veids, kā uzticama komunikācijas platforma uzrunātu visus Latvijas ļaudis. Visticamāk, tas varētu notikt interneta platformā, kā arī kabeļtīklos un satelīta apraidē. Iespējams, kopā ar Igaunijas sabiedriskās televīzijas trešo kanālu ETV+ krievu valodā (raida kopš 2015. gada septembra) un citiem starptautiskajiem partneriem.

Nozares attīstības nacionālā stratēģija

2016. gadā tika izstrādāti grozījumi un papildinājumi Elektronisko plašsaziņas līdzekļu nozares attīstības nacionālajā stratēģijā 2012.–2017. gadam, kas ir ārējais normatīvais akts un ietver šādas pamatnostādnes:

- attīstīt Latvijas demokrātiju, tiesisku valsti un pilsonisko līdzdalību;
- veicināt valstisko apziņu, latviešu kultūras identitāti, Latvijas reģionālās identitātes un eiropisko identitāti.

Stratēģijas mērķi:

- programmu satura kvalitāte un konkurētspēja Latvijas jurisdikcijā esošiem elektroniskajiem plašsaziņas līdzekļiem, kas izplata Latvijā veidotu saturu;
- vienlīdzīgi ietvarnoteikumi nozarē;
- sabiedrisko mediju stiprināšana un reforma, palielinot sabiedrisko mediju lomu nacionālās kultūras identitātes stiprināšanā un latviešu valodas, ieskaitot latgaliešu valodu, lietošanā;
- informācijas telpas latviešu valodā un nacionālo elektronisko plašsaziņas līdzekļu apraides visā Latvijas teritorijā, it īpaši austrumu pierobežā, nodrošināšana;
- Latvijas jurisdikcijā esošo elektronisko plašsaziņas līdzekļu programmu dažādības sekmēšana;
- nacionālā, respektīvi, Eiropas Savienības, elektronisko mediju tirgus stiprināšana.

Nozīmīgi notikumi un lēmumi 2016. gadā

NEPLP apstiprina jaunu vadību

Par NEPLP priekšsēdētāju padomes locekļi apstiprināja Aiju Dulevsku, kura līdz tam bija NEPLP priekšsēdētāja pienākumu izpildītāja. Padomes priekšsēdētāja vietnieka amatā ievēlēja NEPLP locekli Daci Kezberi.

JANVĀRIS

Balso par sabiedrisko pasūtījumu LTV, LR un LSM.lv

NEPLP apstiprināja sabiedriskā pasūtījuma daļu, ko 2016. gadā bija jāisteno Latvijas Televīzijai (LTV), Latvijas Radio (LR), kā arī sabiedrisko mediju portālam LSM.lv.

4 konkursi Latgales elektronisko mediju programmā

Producentu grupa „Lietiškā Latgale” intervē radio raidījumam „Pi myusim Latgolā” Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmijas studiju un zinātņu prorektora p.i. Angeliku Juško-Stekeli.

Izsludinot četrus konkursus par radio un TV programmu veidošanu Latgalē, NEPLP turpināja īstenot Latgales elektronisko mediju programmu, kuras mērķis ir stiprināt Latgales informatīvo sasaisti ar pārējiem Latvijas apgabaliem un garantēt, ka pierobežā dzīvojošie Latvijas iedzīvotāji tiek informēti par valstī notiekošajiem procesiem un starptautisko notikumu attīstību Latvijas redzējumā. Četru konkursu kopējais finansējums 2016. gadā bija 142 000 eiro (2015. gadā – 71 000 eiro).

Konkursā par radio raidījumu veidošanu latgaliešu valodā Latgalē uzvarēja producentu grupa SIA „Lietiškā Latgale”, kas veidoja radio raidījumus „Pi myusim Latgolā”.

Turpinājums nākamajā lapaspusē.

Raidījumu cikls „Sajūti LATGALI”. Projekta „Sajūti Latgali” ietvaros tika izveidoti 15 izglītojoši raidījumi par tādām tēmām kā latgalešu valoda, Romas katoļu baznīca Latgalē, tradīcijas un dziedniecība, lauksaimniecība, māksla, daba, Latgales personības un citām. Raidīti „Re:TV”, LTV1 un LTV7.

Konkursā par radio raidījumu veidošanu krievu valodā Latgalē par labākajiem atzina „Radio SWH+ Latgale”, „Alise Plus” un „Ef-Ei” piedāvājumus.

Konkursā par TV raidījumu veidošanu latviešu un latgalešu valodā Latgalē par uzvarētāju NEPLP atzina neatkarīgās producentu grupas SIA „Studija 3KM” piedāvājumu. „Studija 3KM” 2016. gadā veidoja izglītojošus raidījumus „Sajūti Latgali”.

Konkursā par TV raidījumu veidošanu krievu valodā Latgalē par uzvarētāju NEPLP atzina SIA „Dautkom TV” piedāvājumu (sabiedriski politiski raidījumi „Par un pret” („Za i protiv”).

FEBRUĀRIS

Uzklausā LTV valdes atskaiti par paveikto trīs gados

Izbraukuma sēdē Latvijas Televīzijā (LTV) NEPLP uzklusēja LTV valdes locekļu atskaiti par paveikto aizvadītajos trīs gados. Uzrunājot LTV kolektīvu, NEPLP un Sabiedriskās konsultatīvās padomes pārstāvjus, LTV vadītājs Ivars Belte uzsvēra, ka kopš 2013. gada ir izdevies īstenot nozīmīgas pārmaiņas, stiprinot LTV saturu un zīmolu, žurnālistu profesionalitāti un piesaistot skatītāju uzmanību.

MARTS

Apstiprina grozījumus elektronisko mediju nozares stratēģijā

NEPLP veica izmaiņas Elektronisko plašsaziņas līdzekļu nozares attīstības nacionālajā stratēģijā 2012.–2017. gadam. Stratēģijā tika ietverts punkts par Latvijas sabiedrisko mediju vidēja termiņa darbības stratēģiju izstrādes vadlīnijām: Latvijas Radio un Latvijas Televīzijai uzdots izveidot vidēja termiņa darbības stratēģiju, izvērtējot situāciju mediju nozarē, nosakot īstenojamus mērķus un uzdevumus. Vadlīnijas pieņemtas atsevišķā NEPLP dokumentā.

Ceturto reizi pasniegta Celmlauža balva

Radio un televīzijas dienas ietvaros jau ceturto gadu pēc kārtas tika pasniegta NEPLP iedibinātā balva elektronisko plašsaziņas līdzekļu nozarē – Celmlauža balva. Apbalvojums par Latvijā inovatīvas mediju platformas attīstību 2016. gadā tika pasniegts tiešraides televīzijai „LMT Straume”.

Radio un televīzijas dienā tika prezentēts radio un televīzijas nozaru izvērtējums, ko bija sagatavojuši: Rīgas Stradiņa universitātes Komunikācijas studiju katedras vadītāja asoc. prof. *Dr. Anda Rožukalne* (televīzijas nozare), Latvijas Universitātes doktorants *Kārlis Dagilis* (radio nozare) un Latvijas Reklāmas asociācijas valdes priekšsēdētāja *Baiba Liepiņa* (televīzija un radio kopīgajā Latvijas mediju reklāmas tirgū 2015. gadā).

Ierobežo „Rossija RTR” retranslāciju un izplatīšanu

2016. gada 7. aprīlī NEPLP pieņēma lēmumu uz sešiem mēnešiem aizliegt retranslēt un izplatīt TV programmu „Rossija RTR” Latvijas teritorijā. NEPLP atkārtoti konstatēja pārkāpumus „Rossija RTR” pārraidītajos raidījumos, kur pārkāpts gan Latvijas Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likums, gan arī ES Audiovizuālo mediju pakalpojumu direktīva.

Turpinājums nākamajā lapaspusē.

APRĪLIS

Diskutē par sabiedrisko mediju pārvaldību

Saeimā notika konference „Sabiedrisko mediju pārvaldības modeļi kaimiņvalstīs – kalpojot sabiedrībai un vārda brīvībai”, ko organizēja Saeimas Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisija sadarbībā ar Kultūras ministriju. Par sabiedrisko mediju pārvaldības pieredzi Zviedrijā stāstīja Zviedrijas Karalistes Kultūras un demokrātijas ministrijas Mediju un filmu nodaļas vadītāja vietniece Filipa Arvas-Olsona, ar mūsu kaimiņvalstu pieredzi dalījās Tallinas Universitātes Mediju inovācijas un digitālās kultūras izcilības centra vadītājs Indreks Ibruss un Lietuvas Republikas Kultūras ministrijas Mediju politikas nodaļas vadītājs Deivids Velks.

MAIJS

Beidzas LTV valdes konkurss

Ar NEPLP lēmumu par jauno LTV valdes locekli finanšu vadības jautājumos apstiprināt Ivaru Priedi (šim amatam viņu bija ieteikusi LTV valdes locekļa kandidātu nominācijas komisija) maijā beidzas LTV valdes vēlēšanas. Par konkursa uzvarētāju uz LTV valdes locekļa amatu programmu attīstības jautājumos NEPLP atzina Sergeju Ņesterovu. Valdes priekšsēdētāja amatā palika Ivars Belte.

Ņemot vērā LTV attīstību trīs gadu laikā, sasniegto auditoriju, zīmola attīstību, LTV darbinieku pausto viedokli, kā arī neatkarīgā eksperta (Vidzemes Augstskolas pētnieks *Dr. sc. comm.* Jānis Buholcs) atzinumu, NEPLP pieņēma vienbalsīgu lēmumu izsludināt konkursu uz divām LTV valdes locekļu vietām: valdes loceklis finanšu vadības jautājumos un valdes loceklis programmu attīstības jautājumos.

Sabiedriskā labuma tests: joprojām ir augsta auditorijas apmierinātība un uzticēšanās LTV un LR saturam

Latvijas sabiedrisko mediju – LTV un LR – skatītāji un klausītāji ir novērtējuši pozitīvās pārmaiņas, kas gada laikā notikušas abu sabiedrisko mediju veidotajā saturā, apliecina „GfK” veiktais LTV un LR zīmolu, raidījumu un auditorijas pētījums. Apmierinātības indekss ar LTV saturu ir 75% (regulārie LTV skatītāji, kuri skatās kādu no LTV kanāliem vismaz reizi nedēļā), bet apmierinātība ar LR saturu ir 86% (regulārie LR klausītāji, kuri klausās kādu no LR programmām vismaz reizi nedēļā). Augsta ir arī uzticēšanās Latvijas sabiedriskajiem medijiem – uzticēšanās indekss LTV ir 72% (regulārie LTV skatītāji), bet uzticēšanās indekss LR ir 82% (regulārie LR klausītāji).

JŪNIJS

Beidzas TV raidījumu veidošanas konkurss par diasporas tematiku

Īrijas uzņēmums „IMLO Lat-Ireland Ltd.” tika atzīts par uzvarētāju NEPLP un Ārlietu ministrijas izsludinātajā konkursā par TV sižetu un raidījumu veidošanu par diasporas tematiku. Šis bija jau pēc kārtas trešais šāda veida konkurss, kas saistīts ar diasporas

tematikas atspoguļošanu; konkursa finansējums pēc NEPLP ierosmes pārskaitīts sabiedriskajā pasūtījumā apropriācijas kārtībā.

Darbu sāk LR studija Rēzeknē

12. jūlijā Rēzeknē darbu sāka LR Latgales multimediju studija. Studijas uzdevums ir nodrošināt reģionālās informācijas plūsmu visās LR programmās, veidot saturu portālam „LSM.lv”, kā arī nākotnē attīstīt kopprojektus ar LTV. Rēzeknes studija ir priekšnoteikums tam, lai palielinātu sabiedrisko mediju klātbūtni un auditoriju Latgalē, kā arī lai stiprinātu latgaliešu identitāti un vaļodu.

JŪLIJS

NEPLP loceklis Dainis Mjartāns un Latvijas Radio multimediju studijas vadītāja Rēzeknē Renāte Lazdiņa.

Diskutē par TV apraides finansēšanu

Pēc NEPLP rosinājuma un atbilstoši tās pieņemtajai nozares stratēģijai notika diskusija ar Kultūras ministrijas un Satiksmes ministrijas pārstāvjiem par galalietotājiem bez maksas pieejamās televīzijas apraides finansēšanu kā sociālu pakalpojumu, kas veicinātu daudzveidīga mediju satura pieejamību un mazinātu apraides finansēšanas administratīvo slogu. NEPLP rosina pārskatīt esošo sistēmu, kurā elektroniskie plašsaziņas līdzekļi, pārvarot daudz birokrātisku šķēršļu, maksā par apraidi, un veikt izmaiņas nepieciešamajos tiesību aktos, lai vienkāršotu apraides finansēšanas kārtību. Apraides finansēšanas apjomu jaunā kārtība neietekmētu.

AUGUSTS

Bridina kabeļoperatorus par retranslēto programmu saturu

NEPLP nosūtīja brīdinājumus Latvijas kabeļtelevīziju operatoriem par konstatētajiem pārkāpumiem Krievijas TV programmas „Rossija 24” saturā. Tā kā „Rossija 24” nav Eiropas Savienības valstu jurisdikcijas TV kanāls, uz to attiecināms Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likuma nosacījums, ka par šādu programmu satura atbilstību likuma prasībām atbildīgs ir kabeļoperators, kurš retranslē attiecīgo programmu.

Turpinājums nākamajā lapaspusē.

SEPTEMBRIS

Rīgā notiek ikgadējā Baltijas valstu elektronisko plašsaziņas līdzekļu regulatoru sanāksme

Rīgā tikās Latvijas, Lietuvas un Igaunijas elektronisko plašsaziņas līdzekļu regulatoru vadītāji un pārstāvji. Regulatoru pārstāvji diskusijā apsprieda nepieciešamās izmaiņas Audiovizuālo mediju pakalpojumu direktīvā, kas ļautu Eiropas Savienības dalībvalstīm adekvāti un laicīgi reaģēt gadījumos, kad ir apdraudēta valstu drošība un suverenitāte. Vairāk informācijas par semināru 35. lpp.

OKTOBRIS

LR ļauj testēt digitālā radio apraidi

NEPLP pieņēma konceptuālu lēmumu par digitālās radio apraides testa veikšanu Latvijā. Digitālo radio apraidi Latvijā 2017. gadā testēs LR sadarbībā ar Latvijas Valsts radio un televīzijas centru. Līdz testa rezultātu publiskošanai NEPLP nolēma digitālo radio apraidi nepiedāvāt komerciālajiem elektroniskajiem plašsaziņas līdzekļiem.

Pēta TV skatīšanās paradumus

Oktobrī un novembrī Latvijā tika veikts TV auditorijas pētījums (SKDS) ar mērķi noskaidrot skatītāju apmierinātību ar TV

saturu, uzklausi skatītāju vēsmes un ieteikumus, kā arī uzzināt TV skatīšanās paradumus dažādās vecuma grupās. Vērtējot pētījuma rezultātus, vērojamas divas būtiskas tendences: pasīvākiem, biežāk mājās esošiem un gados vecākiem respondentiem raksturīga TV skatīšanās „fona režīmā” (TV „strādā no rīta līdz vakaram”). Gados jaunākā un ekonomiski aktīvā sabiedrības daļa TV saturu izvēlas apzināti, meklējot un skatoties tieši to, kas viņus interesē, izlases veidā, papildus izmantojot arī dažādas arhivēšanas un ierakstīšanas funkcijas, TV skatīšanās iespējas internetā.

Apstiprina instrukciju par reklāmu komercmedijos

NEPLP apstiprināja īpašu instrukciju par reklāmas un televīzijas vai radio veikala apjoma aprēķināšanu komerciālo elektronisko plašsaziņas līdzekļu (sabiedriskā pasūtījuma ietvaros) veidotajos raidījumos. Instrukcija atspoguļo NEPLP viedokli par Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likuma (EPLL) piemērošanu, aprēķinot reklāmas un TV vai radio veikala apjomu raidstundā komercmedijos, kuri veido raidījumus sabiedriskajam pasūtījumam. Atbilstoši EPLL nosacījumiem sabiedriskajam pasūtījumam tapušos raidījumos komercmedijos reklāmas apjoms nedrīkst pārsniegt 10% no kopējā raidstundas apjoma.

Re:TV, RīgaTV 24 un Sportacentrs.com TV paliek bezmaksas apraidē

NEPLP apstiprināja konkursa rezultātus par sabiedriskā pasūtījuma daļas nodošanu komerciālajiem elektroniskajiem plašsaziņas līdzekļiem, kas veido TV programmas un nodrošina to apraidi. Konkursā par reģionālās tematikas raidījumu veidošanu no 2017. gada līdz 2019. gadam uzvarēja SIA „Vidzemes televīzija” (programma Re:TV). Konkursā par informatīvi dokumentālās tematikas raidījumu veidošanu no 2017. gada līdz 2019. gadam uzvarēja AS „TV Latvija” (programma RīgaTV 24). TV kanāla Sportacentrs.com TV līgums ir spēkā līdz 2018. gadam.

Ievieš elektronisko reģistrāciju kabeļtelevīzijām

NEPLP apstiprināja jaunu kārtību, kādā tiek izsniegtas retranslācijas atļaujas un elektroniskajiem plašsaziņas līdzekļiem tiek piešķirtas tiesības retranslēt audio un audiovizuālas programmas. Tajā noteikts, ka kabeļtelevīzijās retranslētās programmas no 2017. gada NEPLP uzturēs elektroniskā reģistrācijas sistēmā. Jaunajā sistēmā būs ietvertas visas programmas, kuru retranslāciju Latvijā atļāvisi NEPLP.

Turpinājums nākamajā lapaspusē.

NOVEMBRIS

Sabiedriskais pasūtījums – LTV, LR un komercmediji

Sabiedrisko pasūtījumu pilda sabiedriskie elektroniskie plašsaziņas līdzekļi (EPL) –
Latvijas Televīzija (LTV) un Latvijas Radio (LR).

Noteiktu raidījumu vai programmu veidošanu atbalstoši Elektronisko plašsaziņas līdzekļu nozares attīstības nacionālajai stratēģijai NEPLP var konkursa kārtībā nodot citiem EPL, ja kopējā izdevumu summa šiem EPL sabiedriskā pasūtījuma izpildei attiecīgajā kalendārā gadā nepārsniedz 15% no sabiedriskā pasūtījuma īstenošanai piešķirtā finansējuma.

**Komerciālajiem EPL
2016. gadā kopumā
tika nodoti**

6,9%
(2015. g. – 8,2%)

**no sabiedriskā pasūtījuma
īstenošanai piešķirtā
finansējuma.**

Sabiedriskais pasūtījums konkursa kārtībā piešķirts:

- trim TV kanāliem, kuri ir bezmaksas zemes apraidē (Re:TV, Sportacentrs.com un RīgaTV 24), – **1 045 812 eiro**;
- reģionālajiem un vietējiem EPL, lai tiktu nodrošinātas LTV „Novadu ziņas”, – **244 259 eiro**;
- vietējiem un reģionālajiem EPL un producentu grupām, kuras reģistrētas Latgalē, lai atbalstītu Latgales apgabalā esošos EPL satura veidošanai latviešu, latgaliešu valodā, – **142 144 eiro**;
- komerciālajiem EPL, kuri darbojas diasporas mītnes zemēs, lai nodrošinātu ar Latvijas diasporu saistīta satura veidošanu un tā pārraidīšanu gan diasporai, gan Latvijas sabiedrībai, – **23 000 eiro**.

Sabiedriskā pasūtījuma uzdevumi

1 Veicināt patriotisku attieksmi pret neatkarīgās Latvijas valstiskumu, tās demokrātisko valsts iekārtu;

2 veicināt cilvēktiesību un pamattiesību īstenošanu;

3 sekmēt demokrātijas un ētikas principu nostiprināšanos, atspoguļojot sabiedrības viedokļu daudzveidību;

4 nodrošināt objektīvu, neatkarīgu un tematiski līdzsvarotu ziņu, analīzes un komentāru veidošanu par notikumiem Latvijā, ES un pasaulē;

5 izglītēt iedzīvotājus un veicināt viņos pilsonisku izpratni par politikas, ekonomikas, kultūras, tiesību, vides, drošības un sociālajiem jautājumiem, nodrošinot to sistēmisku aptvērumu;

6 veicināt sabiedrības integrāciju un saliedētību uz latviešu valodas pamata;

7 nodrošināt latviešu valodas saglabāšanu, attīstību un lietošanu, tās kā valsts valodas funkcionēšanu pilnā apmērā, it sevišķi veicinot latviešu valodas kā visu Latvijas iedzīvotāju kopējās saziņas valodas lietošanu;

7.1 nodrošināt latgalešu rakstu valodas kā vēsturiska latviešu valodas paveida un lībiešu valodas kā pirmiedzīvotāju valodas saglabāšanu, aizsardzību, attīstību un lietošanu;

8 nodrošināt latviešu kultūras attīstību, it sevišķi veicinot oriģinālrādījumu veidošanu latviešu valodā;

9 veicināt cieņu pret latviešu valodu, popularizēt Latvijas vēsturi un kultūras vērtības;

10 sekmēt nacionālās identitātes apzināšanos Latvijas, Eiropas un globālajā telpā, kā arī reģionālās un lokālās identitātes izpausmes un attīstību Latvijā;

11 saskaņā ar normatīvajiem aktiem pastāvīgi nodrošināt politiskajām partijām un politisko partiju apvienībām iespēju izteikt savu viedokli,

kā arī iespēju veikt agitāciju un sniegt informāciju pirms vēlēšanām un tautas nobalsošanas;

12 novērtēt, saglabāt un izplatīt nacionālo un Eiropas kultūras mantojumu;

13 ar dokumentāriem un mākslinieciskiem līdzekļiem veicināt Latvijas vēstures un mūsdienīgu procesu izpratni un veidot priekšstatu par nākotnes attīstības iespējām;

14 nodrošināt bērniem un jaunatnei atbilstošas informācijas, izglītības, kultūras un izklaides resursus;

15 veidot vidi brīvām un viedokļu ziņā daudzveidīgām diskusijām par sabiedrībai būtiskām tēmām;

16 attīstīt mūsdienīgus un daudzveidīgus žanrus un formātus;

17 veicināt dažādu sabiedrības grupu pārstāvju līdzdalību programmu un raidījumu saturā veidošanā;

18 paredzēt raidījumus mazākumgrupām un cilvēkiem ar īpašām vajadzībām;

19 paredzēt noteiktu raidījumu pieejamību cilvēkiem ar redzes un dzirdes traucējumiem;

20 nodrošināt lielai auditorijai būtisku notikumu (politisku, sociālu, kultūras, sporta u.c.) tiešu atspoguļojumu;

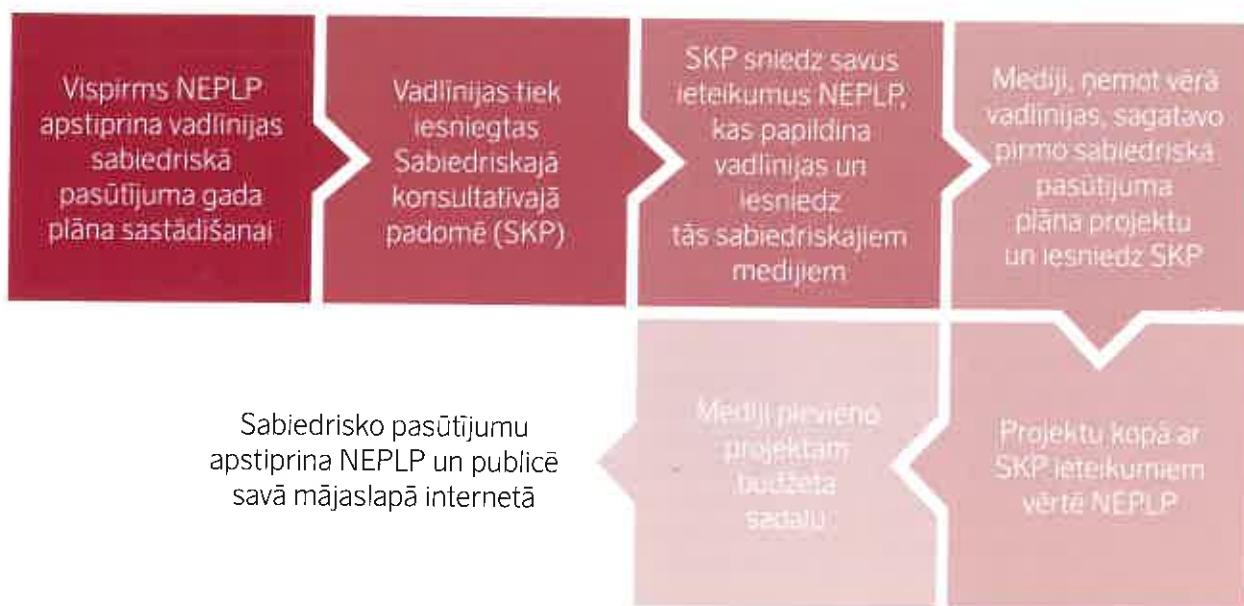
21 iekļaut programmu un raidījumu saturā reģionālo elektronisko plašsaziņas līdzekļu sagatavoto informāciju, kas atbilst attiecīgā sabiedriskā elektroniskā plašsaziņas līdzekļa mērķiem un uzdevumiem;

22 nodrošināt atbildīgu un ilgtspējīgu žurnālistiku, kas garantē informācijas izpēti un analīzes kvalitāti un veicina profesionālo cilvēkresursu attīstību;

23 veikt ierakstus, lai nodrošinātu kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanu;

24 paredzēt ekumēnisku dievkalpojumu atspoguļojumu.

Kā top sabiedriskā pasūtījuma plāns?

- NEPLP sagatavo priekšlikumus gadskārtējā likuma par valsts budžetu projektam par sabiedrisko EPL programmu gada plānu izpildei nepieciešamo finansējumu, kā arī pēc gadskārtējā likuma par valsts budžetu un tā grozījumu pieņemšanas lemj par piešķirtā finansējuma sadalījumu atbilstoši apstiprinātajiem sabiedrisko EPL gada plāniem.
- Izstrādājot plānus sabiedriskā pasūtījuma izpildei, sabiedriskie EPL ietver sasniedzamu rezultātu prognozi no sabiedriskā labuma viedokļa (sabiedrības ieguvumi atbilstoši EPLL 71. panta pirmajā daļā izvirzītajiem sabiedriskā pasūtījuma uzdevumiem, EPL nozares attīstības nacionālajā stratēģijā noteiktajiem mērķiem, kā arī atbilstoši pašu sabiedrisko EPL definētajiem mērķiem).
- Lai paredzētu sabiedriskā pasūtījuma apjomu, saskaņā ar likumā par valsts budžetu nākamajam gadam šim mērķim noteikto dotācijas apjomu NEPLP, konsultējoties ar sabiedriskajiem EPL un Sabiedrisko konsultatīvo

padomi, izstrādā attiecīgā gada sabiedriskā pasūtījuma uzdevumus, un šīs izstrādes ietvaros sabiedriskie EPL izstrādā tēmu sadalījumu un proporcionālo sadalījumu programmā un sagatavo savu priekšlikumu par programmu apjomu pa žanriem, raidstundām atbilstoši attiecīgā gada sabiedriskā pasūtījuma uzdevumiem, kā arī aktualitātēm un sabiedrības vajadzībām.

- Priekšlikumos jāietver raidījumu atbilstības pamatojums sabiedriskā pasūtījuma mērķiem, īss raidījuma satura izklāsts vai koncepcija, mērķauditorijas definējums, prognozētais auditorijas apjoms; izmantoto žanru atbilstības pamatojums; kritēriji raidījuma veidotāju kvalifikācijas atlasei; pamatojums un plāns, kā raidījums veicinās dažādu sabiedrības grupu pārstāvju līdzdalību raidījuma satura veidošanā un kā tiks veidota atgriezeniskā saite ar auditoriju, plānā ietverot pasākumus, kādi tiks īstenoti katra raidījuma atgriezeniskās saites nodrošināšanai ar

**Finansējuma
piešķiršanu
un kontroli
sabiedriskajiem
EPL reglamentē
NEPLP Nolikums
par sabiedriskā
pasūtījuma
veidošanas
principiem
(apstiprināts
2012. g. 4. oktobrī).**

Turpinājums nākamajā lapaspusē.

Televīzijas skatīšanās paradumi

42% izmanto kabeļtelevīziju.

31% televīziju skatās, izmantojot interneta pieslēgumu

18% izmanto zemes apraidi.

72% Latvijas iedzīvotāju vecumā no 18 gadiem Latvijā veidotos ziņu raidījumus vērtē pozitīvi, bet 15% skatītāju nav apmierināti un Latvijā veidotos ziņu raidījumus vērtē negatīvi.

64% iedzīvotāju uzticas informācijai, ko sniedz Latvijā veidotie ziņu raidījumi.

Visbiežāk iedzīvotāji skatās izklaides raidījumus (96%), 75% skatās informatīvos, ziņu raidījumus.

Analītiskie, izglītojošie raidījumi interesē 61%, bet padomu raidījumus mēdz skatīties 37% iedzīvotāju.

Avots: Televīzijas auditorijas pētījums, ko pēc NEPLP pasūtījuma 2016. gada rudenī veica SKDS.

auditoriju sociālajos medijos, interneta medijos vai kādā citā formā; raidījuma kopējais budžets un izdevumu pamatojums; pasākumu plāns, kādi tiks veikti raidījuma kvalitātes novērtēšanai, un cita informācija.

- Ja sabiedriskā pasūtījuma ietvaros plānots ieviest jaunus regulārus raidījumus vai multimediju formātus, pirms sabiedriskā pasūtījuma iesniegšanas apstiprināšanai NEPLP sabiedriskajam EPL jānodrošina raidījuma koncepcijas pārbaude.
- Lai nodrošinātu kvalitatīvu sabiedriskā pasūtījuma izpildi un veicinātu radošu konkurenci sabiedriskajos EPL, attiecībā uz programmu un atbilstoši pieejamajiem sabiedriskajam pasūtījumam piešķirtajiem līdzekļiem sabiedriskie EPL izstrādā procentuālo sadalījumu, kas regulē:

- cik raidījumu izveidei sabiedriskais elektroniskais plašsaziņas līdzeklis veic pretendentu atlasī;
- cik raidījumu izveidei izsludināms konkurss starp iekšējiem sabiedrisko EPL producentiem;
- cik raidījumu izveidei izsludināms publisks konkurss starp iekšējiem sabiedrisko EPL producentiem un neatkarīgajiem producentiem;
- cik raidījumu izveidei izsludināms publisks konkurss starp neatkarīgajiem producentiem.

Publisku konkursu vai pretendentu atlasī atbilstoši definētajam sadalījumam izsludina sabiedriskie EPL.

Sabiedriskā pasūtījuma izpildes kvalitāti nosaka, veicot sabiedriskā labuma testus, kuros vērtē datus par:

- sabiedrisko EPL satura mērķiem un to sasniegšanu;
- sabiedrisko EPL auditoriju dinamiku;
- uzticēšanos EPL veidotajam saturam;
- konkrētu programmu atpazīstamību un apmierinātību ar tām;
- sabiedrisko EPL reputāciju.

Par sabiedriskā pasūtījuma izpildi ik gadu atskaitās sabiedrisko EPL valdes, iesniedzot NEPLP pārskatu par sabiedriskā pasūtījuma izpildi, vērtējot gan datus par auditoriju, gan par veidoto saturu, gan sabiedrisko mediju finansējumu un tā izletošanas efektivitāti. Šos pārskatus NEPLP iesniedz Saeimās Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijai un publicē savā mājaslapā internetā.

Sabiedriskajam EPL ir tiesības operatīvi veikt izmaiņas programmas plānā, pārstrukturējot vai mainot programmas, kā arī izmainot budžeta pozīcijas, ja tas nepieciešams saistībā ar sabiedrības aktualitātēm, medija profesionālā darba uzlabojumiem un ja tas atbilst sabiedriskā pasūtījuma uzdevumiem.

Sabiedriskā konsultatīvā padome

Sabiedriskā konsultatīvā padome (SKP) ir Nacionālās elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomes (NEPLP) izveidota padomdevēja institūcija, kuras uzdevums ir nodrošināt sabiedrības līdzdalību sabiedriskā pasūtījuma un Elektronisko plašsaziņas līdzekļu nozares attīstības nacionālās stratēģijas izstrādāšanā.

SKP sastāvs 2016. gada nogalē

Harijs Bernāns	Biedrība „Latgolys Saeima”
Ivars Balodis	Nodibinājums „Invalidu un viņu draugu apvienība „Apeirons””
Antra Cilinska	Biedrība „Latvijas Kinoproducentu asociācija”
Veronika Dzalbe	Biedrība „Ētikas tilts Latvijā”
Andrejs Ēķis	Biedrība „Eizenšteins un dēli”
Sarma Freiberga	Nodibinājums „Fonds „Nāc līdzās!””
Dzintra Geka-Vaska	Nodibinājums „Komunistiskā terora upuru atbalsta un palīdzības fonds „Sibīrijas bērni””
Inese Immure	Biedrība „Latvijas Nedzirdīgo savienība”
Vaidis Labinskis	Biedrība „Latviešu katoļu studentu un akademiķu apvienība „Dzintars””
Toms Meisītis	SKP priekšsēdētājs Biedrība „Latvijas Informācijas un komunikācijas tehnoloģijas asociācija”
Anastasija Muižniece	Biedrība „Latvijas Elektronisko komunikāciju asociācija”
Gunta Nagle	Biedrība „Latgales tradicionālais kultūras centrs „Latgaļu sāta””
Eduards Ozoliņš	Biedrība „Latvijas Universitātes Studentu padome”
Kirils Solovjovs	Biedrība „Latvijas Studentu apvienība”
Baiba Strautmane	Biedrība „Latvijas Žurnālistu asociācija”
Gundega Tabaka	Biedrība „TV neatkarīgo producentu asociācija”
Vita Anda Tērauda	SKP priekšsēdētāja vietniece Biedrība „Sabiedriskās politikas centrs „Providus””
Ingrīda Veikša	SKP priekšsēdētāja vietniece Biedrība „Mediju institūts”
Oksana Žabko	Biedrība „Latvijas Sociologu asociācija”

Radio un televīzijas diena

Celmlauža balva

Jau ceturto gadu pēc kārtas Nacionālās elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomes (NEPLP) rīkotajā Radio un televīzijas dienā tika pasniegts galvenais apbalvojums elektronisko plašsaziņas līdzekļu nozarē – Celmlauža balva. Apbalvojums par Latvijā inovatīvas mediju platformas attīstību 2016. gadā tika pasniegts tiešraides televīzijai „LMT Straume”.

Celmlauža balvai, kas ik gadu tiek piešķirta par radošu inovāciju televīzijas un radio jomā, 2016. gadā bija nominēti astoņi pretendenti:

- LTV raidījums „Aizliegtais panēmiens. Operācija „Bistro „Frics””. Par proaktīvu un iespaidīgu televīzijas pētnieciskās žurnālistikas raidījumu ciklu televīzijā.
- „Radio SWH Gold” klausītāju lojalitātes programma „Zelta amulets”. Par pirmo lojalitātes programmu radio klausītājiem Latvijā.
- TV raidījums „Adreses”. Par inovatīvu formu un saturu izglītojoša raidījuma izveidē.
- Tiešraides televīzija „LMT Straume”. Par Latvijā inovatīvas mediju platformas attīstību tiešraides satura izplatīšanai.
- Latvijas reģionālo televīziju kopprojekts – raidījums „Nedēļa Latvijā”. Par jaunu informatīvu sadarbības formātu starp Latvijas reģionālajām televīzijām.
- SIA „Lattelecom” kā TV satura veidotājs. Par Latvijā veidota televīzijas satura attīstīšanu.
- OTV raidījums „Grāmatu pavēlnieki”. Par radošu pieeju bērnu izglītojoša raidījuma veidošanā.

- „Rīga TV24” raidījums „Rampas ugunis”. Par Andra Kiviča radošo pieeju, vadot intervijas raidījumā „Rampas ugunis”.

„Cēmlauža balva” ir NEPLP iedibināts atbalvojums elektronisko plašsaziņas līdzekļu nozarē; iepriekš balvu saņēmuši Latvijas jaunatklāšanas raidījums „TE!”, sabiedrisko mediju portāls „LSM.lv” un televīzijas kanāls „Re:TV”.

Mediju nozares profesionāļu diskusija

Radijo un televīzijas dienā notika elektronisko mediju nozares ekspertu diskusija par tēmu „Sabiedriskā medija pārraugs un visas nozares uzraugs – Interesu sadursmes novēršana elektronisko plašsaziņas līdzekļu nozarē”. Diskusijā piedalījās Latvijas Raidorganizācijas asociācijas izpilddirektore Gunta Līdaka, mediju eksperte Dr. sc. comm. Ieva Beitika, Saeimas Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijas priekšsēdētāja Inese Laizāne, Kultūras ministrijas valsts sekretāra vietnieks starptautisko lietu, integrācijas un mediju jautājumos Uldis Lielpēters, NEPLP priekšsēdētāja Aija Dulevska, Latvijas Radio valdes locekle Sigita Kirilka un Publisko tiesību institūta direktors Arvīds Dravnieks.

Diskusijas laikā tika prezentēts radio un televīzijas nozaru izvērtējums, ko piedāvāja Rīgas Stra-

dina universitātes Komunikācijas studiju katedras vadītāja asoc. prof. Dr. Anda Rožukalne (televīzijas nozare), Latvijas Universitātes doktorants Kārlis Dagilis (radio nozare) un Latvijas Reklāmas asociācijas valdes priekšsēdētāja Baiba Liepiņa (televīzija un radio kopīgajā Latvijas reklāmas tirgū 2015. gadā).

Semināri un diskusijas

Reģionālo un vietējo televīziju darbinieki diskutē par mediju nozares attīstību

Decembrī jau ceturto gadu pēc kārtas īpašā pieredzes apmaiņas seminārā tikās Latvijas reģionālo

un vietējo televīziju darbinieki. Nacionālās elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomes (NEPLP) organizētā semināra mērķis ir uzlabot televīziju veidoto sižetu kvalitāti; 2016. gadā tas notika Kuldīgā.

Semināra dalībniekiem bija iespēja tikties ar NEPLP locekļiem, Kultūras ministrijas Mediju politikas nodaļas vadītāju Robertu Putni, Latvijas simtgades biroja vadītāju Lindu Pavļutu un simtgades biroja sabiedrisko attiecību vadītāju Lindu

Pastari. Vairāki semināra dalībnieki kā galveno pasākumā guvumu uzsvēra iespēju tikties un uzdot jautājumus mediju politikas veidotājiem.

„Reģionālajām televīzijām ļoti svarīgi bija pirmo reizi satīties ar Kultūras ministrijas Mediju politikas nodaļas vadītāju Robertu Putni, lai diskutētu par mediju politikas pamatnostādņēm. Svarīgi bija tas, ka tika apspriesti divi ļoti aktuāli jautājumi: pirmkārt, sabiedriskā pasūtījumā nodošana tikai sabiedriskajiem medijiem, otrs jautājums – par mediju fonda izveidošanu un reģionālo mediju lomu tajā,” sacīja televīzijas „Re:TV” direktore Aiva Logina.

Arī Kurzemes televīzijas (Ventspils) valdes loceklis, direktors Aleksandrs Mirvis uzsver, ka tiešas tikšanās ar lēmumu pieņēmējiem mediju nozarē palīdz aktualizēt reģionālo mediju problēmjautājumus. „Labi, ka ir iespēja satīties ar amatpersonām un kolēģiem. Ikdienā tādas iespējas īsti nav. Seminārā varētu lielāku uzsvāru likt uz izglītojošo daļu. Nāk jauni darbinieki, kuriem viss jāiemāca, – šāds seminārs ir laba platforma šādām apmācībām.”

Rīgā notiek ikgadējā Baltijas valstu elektronisko plašsaziņas līdzekļu regulatoru sanāksme

2016. gada septembrī Rīgā tikās Latvijas, Lietuvas un Igaunijas elektronisko plašsaziņas līdzekļu regulatoru vadītāji un pārstāvji. Tikšanās laikā regulatoru pārstāvji apsprieda nepieciešamās izmaiņas Audiovizuālo mediju pakalpojumu direktīvā, kas ļautu ES dalībvalstīm adekvāti un savlaicīgi reaģēt gadījumos, kad ir apdraudēta valstu drošība un suverenitāte.

Mediju regulatoru pārstāvji dalījās ar Baltijas valstu pieredzi par tāda mediju satura ierobežošanu, kas pārkāpj katras valsts medijus regulējošo likumdošanu, kā arī Audiovizuālo mediju pakalpojumu direktīvu. Kā puda Lietuvas elektronis-

ko mediju regulatora padomes loceklis Kęstutis Petrauskis (Kęstutis Petrauskis), Lietuvā kopš 2013. gada ir samazinājusies t.s. Krievijas TV kanālu auditorija un skatīšanās laiks. Tas noticis arī Lietuvas regulatora pieņemto lēmumu dēļ (par Krievijas TV kanālu darbības ierobežošanu). Diskusijā Latvijas, Lietuvas un Igaunijas mediju regulatoru pārstāvji apsprieda TV satura ierobežošanas efektivitāti ilgtermiņā, šādu lēmumu ietekmi uz TV auditoriju un to tiesiskos aspektus.

Tikšanās dalībnieki uzklaušīja nozares ekspertu viedokļus par audiovizuālo mediju satura un platformu attīstību, aktuālās mediju situācijas atspoguļojumu elektronisko mediju likumdošanā, informāciju par elektronisko mediju monitoringu Baltijas valstīs un priekšlikumus izmaiņām Audiovizuālo mediju pakalpojumu direktīvā, kas saistītas ar reklāmas izvietošanu.

NEPLP sekretariāts

Andris Kēniņš,
sekretariāta vadītājs
andris.kenins@neplpadome.lv

Ilze Rorbaha,
finansiste
ilze.rorbaha@neplpadome.lv

Agnese Berga,
Informācijas
centra vadītāja
agnese.berga@neplpadome.lv

Jānis Lielpēteris,
monitoringa
centra vadītājs
janis.lielpeteris@neplpadome.lv

Iveta Pelše,
juriskonsulte
iveta.pelse@neplpadome.lv

Kārlis Litaunieks,
juriskonsults
karlis.litaunieks@neplpadome.lv

Anete Brīze,
juriskonsulte
anete.brize@neplpadome.lv

Zigmārs Valgačs,
vecākais eksperts
zigmars.valgacs@neplpadome.lv

Gita Keistere,
juriskonsulte
gita.keistere@neplpadome.lv

Kristers Pļešakovs,
vecākais eksperts
kristers.plesakovs@neplpadome.lv

Ella Larionova,
lietvede
ella.larionova@neplpadome.lv

Astrīda Poriķe,
eksperte
astrida.porike@neplpadome.lv

Gunta Apse,
grāmatvede
gunta.apse@neplpadome.lv

Kontakti:

Doma laukums 8A,
Rīga, LV-1939, Latvija

Tālr.: (+371) 6722 1848

Fakss: (+371) 6722 0448

neplpadome@neplpadome.lv

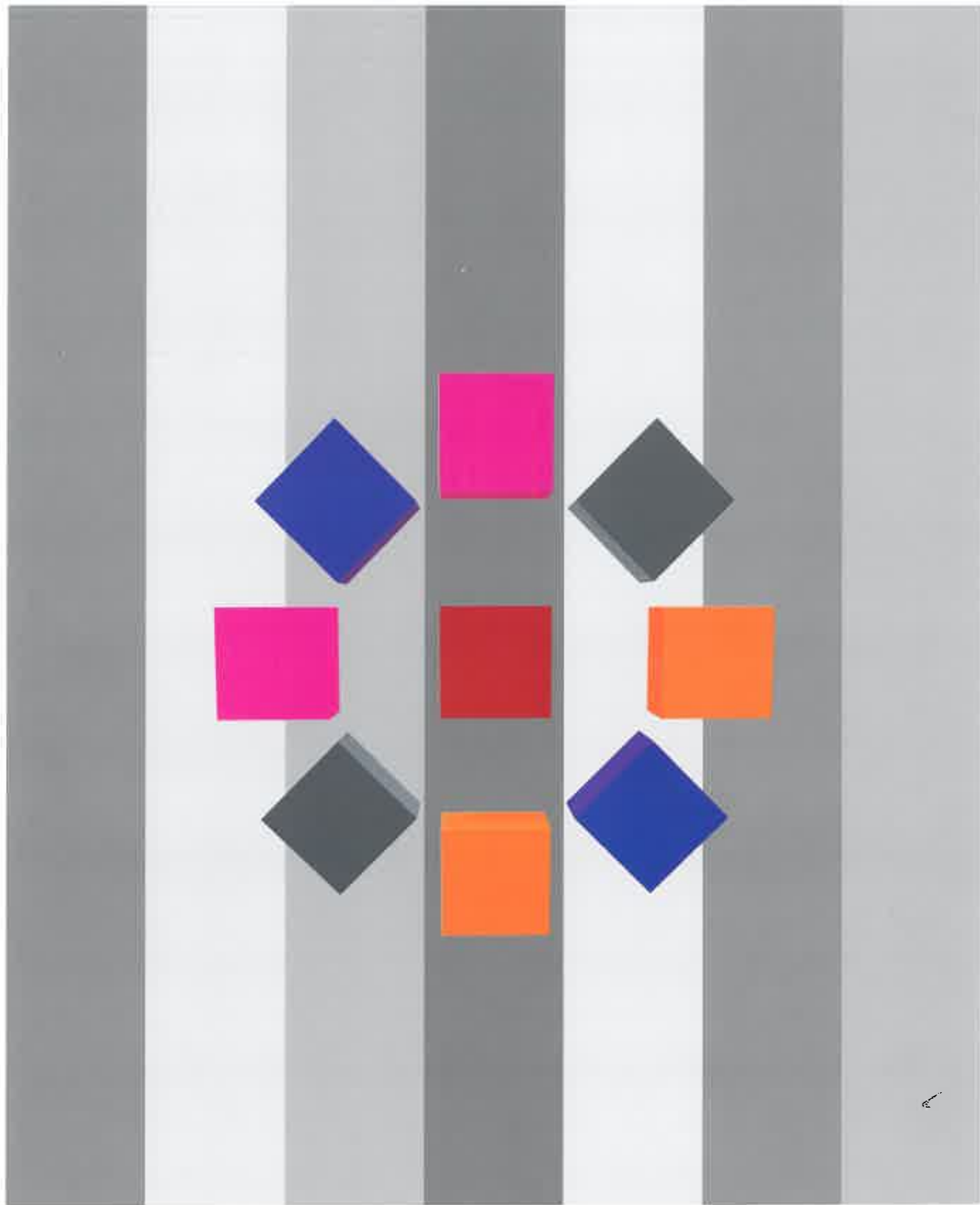
www.neplpadome.lv

Izdevums: Nacionālā elektronisko plašsaziņas līdzekļu padome

Redaktūra: SIA „Tekstu Cehs”

Makets: Miks Priednieks

Korektore: Rita Elstiņa

2016

DARBĪBAS PĀRSKATS

www.neplpadome.lv